

KOMITET DO SPRAW RADIA I TELEWIZJI
"POLSKIE RADIO I TELEWIZJA"

Ośrodek Badania Opinii Publicznej
i Studiów Programowych

POUFNE

Egz. nr 2

Nr 2/152

Komunikat z badań

styczeń 1979

SZEŚĆDZIESIĄT LAT NIEPODLEGŁOŚCI POLSKI
W OPINII SPOŁECZNEJ

W związku z 60 rocznicą uzyskania przez Polskę niepodległości OBOPISP przeprowadził sondaż opinii publicznej na reprezentatywnej próbie ogółu ludności Polski w wieku powyżej 13 lat.

Sondaż ten dotyczył następujących problemów:

- oceny okresu Polski międzywojennej i Polski Ludowej
- opinii o sposobie ukazywania obu tych okresów w środkach masowego przekazu.

Polska międzywojenna i Polska Ludowa w świadomości społecznej

Poinformowanych o tym, że w roku 1978 minęła 60 rocznica uzyskania przez Polskę niepodległości - było ogółu.

Aby skłonić badanych do perspektywicznego spojrzenia na historię Polski międzywojennej i Polski Ludowej, zadano badanym pytanie jak, ich zdaniem, historycy ocenią w przyszłości historię obydwu tych okresów.

zawidywana ocena historyków:	Dane w %	
	Polska międzywojenna	Polska Ludowa
- zdecydowanie dodatnia	5	19
- raczej dodatnia, ale z podkreśleniem pewnych ujemnych stron	37	54
- raczej ujemna, ale z podkreśleniem pewnych dodatnich stron	28	8
- zdecydowanie ujemna	5	2
- brak opinii	25	17

Okres Polski Ludowej oceniany jest znacznie bardziej dodatnio niż okres Polski międzywojennej, co także znalazło potwierdzenie w spontanicznych odpowiedziach badanych na temat najważniejszych osiągnięć i wad każdego z tych okresów.

	Dane w %	
	Polska międzywojenna	Polska Ludowa
- dostrzega osiągnięcia	57	96
- nie dostrzega żadnych osiągnięć	43	4
- - - - -	-	-
- dostrzega wady	92	83
- nie dostrzega żadnych wad	8	17

Dane w tabeli odnoszą się tylko do tych, którzy mieli akrystalizowane opinie. Pominięto braki odpowiedzi, które przy poszczególnych pytaniach, wahały się od 44% do 10% ogółu badanych.

Za główne osiągnięcia okresu przedwojennego badani uważają ogólny rozwój gospodarczy kraju, /a szczególnie zrealizowanie takich inwestycji jak Port Gdynia i COP/ oraz uzyskanie przez Polskę niepodległości i scalenie ziem polskich dawnych zaborów.

Jako główne wady tego okresu wymieniono:

bezrobocie /wymieniane dwukrotnie częściej niż jakakolwiek inna sprawa/, nierówności społeczne i klasowe, złą sytuację gospodarczą kraju i zacofane rolnictwo, nędzę, analfabetyzm.

Główne osiągnięcia okresu Polski Ludowej to:

- rozwój gospodarczy kraju
- upowszechnienie szkolnictwa i likwidacja analfabetyzmu
- przeprowadzanie doniosłych reform społecznych i rozszerzenie świadczeń socjalnych
- zlikwidowanie bezrobocia

- rozwój budownictwa /zwłaszcza mieszkaniowego/
- podniesienie stopy życiowej ludzi
- wyzwolenie kraju po II wojnie światowej
- rozwój nauki i techniki

Na podkreślenie zasługuje fakt, że najważniejsze osiągnięcia Polski Ludowej badani dostrzegają w tych dziedzinach, w których w okresie Polski międzywojennej dostrzegali niedostatki.

Głównymi problemami obecnego okresu wydają się być trudności z zapożyczeniem.

Inne problemy to:

- globalne trudności gospodarcze kraju
- niepożądane zjawiska społeczno /kumoterstwo, łapownictwo, spekulacja itp./
- niskie zarobki i zbyt wysokie ceny.

Ukazywanie Polski międzywojennej i Polski Ludowej w środkach masowego przekazu

W środkach masowego przekazu 78% badanych zetknęło się z programami poruszającymi problemy związane z 60-leciem niepodległości.

Większość /57%/ uznała, że sprawom dwudziestolecia międzywojennego poświęcono w okresie obchodów rocznicy niepodległości wystarczająco dużo miejsca, 14% uważało, że tych informacji było zbyt mało, a 6% od-
powiedziało nawet przesyt. Pozostałe 23% badanych nie miało zdania w tej sprawie.

Potrzebę informacji o różnego rodzaju problemach Polski międzywojennej deklaruje 28% badanych, a Polski Ludowej - 24%.

W odniesieniu do Polski przedwojennej badani zainteresowani są przede wszystkim sytuacją gospodarczą kraju i życiem codziennym ludzi w tym okresie, a także problemami polityki wewnętrznej i zagraniczną.

W odniesieniu do Polski Ludowej zainteresowanie dotyczy przede wszystkim dwóch spraw - sytuacji gospodarczej kraju /zarówno osiągnięć jak i wad/ oraz historii pierwszych lat po wyzwoleniu.

Opis Polski przedwojennej i powojennej w radiu i telewizji przedstawia się - zdaniem badanych - następująco:

Jest on:	Dane w %	
	Polska przedwojenna	Polska Ludowa
- zbyt krytyczny	15	1
- zgodny z rzeczywistością	54	47
- upiększony	8	46
- brak zdania	23	6

Pracownicy umysłowi częściej niż robotnicy i rolnicy uważają, że Polska międzywojenna przedstawiona jest w sposób zbyt krytyczny, a Polska Ludowa w sposób upiększony.